

Den lange rejse til toppen af Fitz Roy

Af: Kristoffer Szilas

Bjerget Fitz Roy i Patagonien var i årevis et uafsluttet klatreprojekt for mig og endte med at være en ren besættelse. Det skulle tage 4 ekspeditioner og utallige forsøg før det endelig lykkedes mig at nå toppen af dette ikoniske bjerg. Én gang måtte jeg vende om bare 200 meter før toppen ad Franco-Argentino-ruten og en anden gang måtte jeg vende om efter mere end 1200 meters klatring ad Supercanaleta-ruten, men langt de fleste forsøg endte på tilgangen for foden af bjerget i de notoriske Patagonske storme. Vejret bestemmer alt i dette område og selv ugevis af venten er ingen garanti for succes. På mine to seneste ture til området havde jeg således slet ikke klatret noget som helst på grund af dårlige vejr- og klatreforhold, så jeg var yderst motiveret for at presse mig selv på denne tur.

Trods Fitz Roys beskedne 3405 meter over havets overflade, er det en kolossal udfordring og bjerget minder mest af alt om en gigantisk fæstning. Toppen er bevogtet af mere end 1000 meter høje vertikale klippevægge på alle dets sider, så der er ganske enkelt ingen let vej derop. Netop dette faktum gør at Fitz Roy virker som en magnet på verdens bedste bjergbestigere. Hvert år valfarter de fra hele verden til den lille Argentinske landsby El Chaltén, som ligger for bjergets fod, for at vente på en mulighed til prøve kræfter med Fitz Roys imponerende klippevægge, når vejrguderne ellers tillader audiens på toppen.

Dette år var ingen undtagelse og forventningsfulde klatrere var igen samlet i El Chaltén. Jeg var ankommet ekstra tidligt på sæsonen, fordi jeg ville forsøge ruten "Supercanaleta" på Fitz Roys vestvæg. Denne rute kræver gode isforhold for at kunne klatres og året før var jeg ankommet for sent på grund af usædvanlig varmt vejr. I år forsøgte jeg ruten med to andre Skandinaviske klatrere kort efter min ankomst, men den ene havde pludselig fået det dårligt højt oppe på ruten og vi måtte vende om på trods af en perfekt vejrudsigt. 25 abseils ned ad ruten midt om natten fik ham åbenbart til at revidere nogle ting, så han pakkede sit udstyr og tog hjem dagen efter. Den anden måtte desværre også rejse hjem før der igen kom et vejrvindue, så nu havde jeg ingen klatremakker.

Heldigvis er der ikke mangel på dygtige klatrere i El Chaltén, men endnu mere heldigt var det at David, som er en af mine rigtig gode Britiske venner, lige var ankommet til byen. Han skulle klatre med Kim fra Tasmanien, men de ville rigtig gerne have mig med på deres bestigningsforsøg, især fordi jeg jo allerede kendte den første del af ruten og nedstigningen. Vi faldt godt i spænd og vores evner komplimenterede hinanden rigtig godt,

så vi aftalte at klatre ruten i tre blokke, hvor jeg skulle føre den første del med is- og mixklatring, David den midterste del med moderat klippeklatring og så kunne Kim tage de sværeste klippersprækker kort før toppen.

5 uger efter min ankomst til El Chaltén opstod der igen et vejrvindue, hvor vinden aftog i omkring 48 timer, så det ville blive muligt at komme på toppen af Fitz Roy. Vi planlagde at fire os ned af stort set samme rute som vi ville klatre, så vi kunne tillade os selv den luksus at tage et telt med til foden af ruten, så vi kunne få en god nats søvn. Desværre blæste det hele natten, så det blev ikke til mange timers søvn på grund af larmen fra teltdugens blafren og forventningens spænding. Ved midnat gjorde vi os klar og satte i gang kort tid efter. Vi skiftedes til at træde spor i sneen, som gradvist blev stejlere og stejlere. Det var usædvanlig koldt denne nat, så sneen var fast og let at klatre og vi brugte derfor ikke rebene de første 1000 meter. Vi soloede sne-, is- og mixklatring med et par stejle passager, men vi måtte dog ofte stoppe op for at svinge hænder og fødder så vi kunne få varmen tilbage.

Det var stadig mørkt da vi nåede rutens første vanskelige passage og tog rebene frem. Da jeg klatrede denne reblængde 3 uger tidligere med de to Skandinaver fandt vi den så svær at vi måtte trække i sikringerne for at komme op. Denne gang ville jeg forsøge at friklatre hele passagen, som var et isfyldt hjørne med et overhæng der tvang én ud på en stejlt, blank væg. I pandelampens skær fik jeg hurtigt klatret op til overhænget og sat et par gode sikringer. Nu skulle jeg så finde små lister og kanter, hvorpå jeg kunne balancere mig op ad den ellers spejlblanke væg. Flere gange smuttede mine fødder af de marginale trin og mine steigeisen slog gnister mod granitten. Jeg bandede mig videre op og mindede mig selv om at sikringerne under mig var gode på trods af at det var udelukket at tage et styrt. Da jeg omsider toppede ud af klippevæggen og kunne lave en standplads på is var det så småt begyndt at blive lyst.

"Nice lead, man! That looked hard!", lød det pludselig et par meter over mig. Jeg var temmelig overrasket. Hvad lavede klatrerens deroppe hvordan var han kommet forbi David og Kim? Det viste sig at et amerikansk reblag havde fulgt efter på afstand og havde indhentet os på denne passage. Varianten jeg havde klatret var unødvendig hård og der var en meget lettere vej lige rundt om hjørnet, man normalt klatrer og som de to amerikanere fornuftigt nok valgte.

Næste reblængde bød på stejl og sprød isklatring, så det haglede ned med is da Kim og David endelig nåede op til min standplads. De fortalte at der var yderligere tre reblag under os, men at de alle vendte om på grund af kulden og var nu på vej ned igen. De to amerikanere fortsatte dog og var hurtigt videre. Jeg fulgte trop på trods af at jeg flere gange blev ramt af den faldende is. Endnu et par reblængder med is ledte op til den øvre væg og førte ruten igennem flere stejle ispassager. Det var også her at vi skulle liste os forbi Frank, som var en bjergbestiger der var omkommet på dette sted 10 år tidligere og som

nu var frosset fast i isen. Heldigvis var der nu så meget is, at det kun var hans rygsæk og ben som var synlige. Det var dog en ubehagelig påmindelse om at det ikke er helt ufarligt at bestige Fitz Roy.

Nu skiftede ruten karakter og jeg fortsatte op af isede sprækker på stejle slabs. Visse gange ophørte sprækkesystemet dog og jeg måtte bevæge mig ud på blanke slabs og stole blindt på friktionen mellem granitten og fronttakkerne på mine steigeisen. Omsider ankom jeg til den hylde, hvor vi havde aftalt at holde pause for at smelte noget sne så vi kunne få noget at drikke. Det var også her at min blok sluttede og David skulle tage over og føre det næste stykke. Det var stadig bidende koldt så det skulle gøre godt med noget varmt at drikke. Mens vi sad og ventede på at Jetboileren smeltede nok sne til os alle tre, så vi de to amerikanere klatre videre op ad ruten. Den ene var ved at være på toppen af en stejl isrenne, men da jeg kiggede op igen hang han pludselig 10 meter under deres standplads. "Wow, did you guys see that?" udbød Kim. Føreren havde netop taget et 20 meter langt fald og havde ingen sikringer mellem sig selv og standpladsen. Det var rent held at ankret havde holdt til det styrt og at klatren ikke kom til skade. Den slags må bare ikke ske i bjergene og især ikke her i Patagonien, hvor der hverken er mobildækning, helikopter eller redningstjeneste. Noget så simpelt som en brækket ankel kan sagtens ende med at koste

én livet på et bjerg som Fitz Roy. Heldigvis var klatrerens helt uskadt og fortsatte hurtigt op igen.

Vi pakkede brænderen sammen og David førte videre op den vej de to amerikanere var klatret. Vores steigeisen var allerede godt slidt af klippeklatringen, så man stod ikke særlig godt fast på isen. Forskellen på os og amerikanerne var dog at David var omhyggelig med at sætte sikringer når muligheden bød sig, så han ikke risikerede et så voldsomt styrt. Nu ramte solens stråler os omsider og vi begyndte så småt at få varmen igen. Hele natten og morgenen havde været ren overlevelse og man kunne sagtens forstå de tre andre rebag der var vendt om pga. kulden. David førte os op til graten, hvorfra vi havde udsigt ned til bjerget Cerro Torre og indlandsisen mod vest. Det var et meget imponerende syn. Især fordi bjergene rundt om os pludselig så meget små og ubetydelige ud. Det var først nu at det for alvor gik op for mig hvor kolossalt et bjerg Fitz Roy i virkeligheden er.

Vi byttede igen rebender og Kim førte os nu videre ad stejle og meget eksponerede klippesprækker. Kim kommer fra Tasmanien, hvor netop sprækkeklating er deres specialitet, så han var som en fisk i vand. Han fløj op ad rutens crux, som var en sprække i et stejlt hjørne der gik fra at være så bred som en knytnæve til over det dobbelte, hvilket ellers kan være ret vanskeligt at klatre.

Det var efterhånden blevet sent på dagen og vinden var taget til så vi småfrøs igen. Efter lidt rutefindingsproblemer nåede vi omsider den kløft hvor det første anker på nedstigningen sad. Her efterlod vi vores reb og rygsække og soloede videre mod toppen. Klokken var blevet 21, så vi var i kapløb med mørket om at nå toppen. Vores steigeisen var slidt fuldstændigt runde af al den klippeklatring, så det var ret ubehageligt at klatre på de spejlblanke og stenhårde isskråninger uden reb, fordi der var et 1000 meter fald for enden. Derfor valgte vi at holde os til klipperne selvom det gik lidt langsommere. Vi nåede toppen netop som mørket faldt på og det blev ikke til andet end at træde op på det højeste punkt til et enkelt gruppefoto og så ellers hurtigst muligt nedad igen, så vi kunne finde ned til rebene inden det blev helt mørkt. Vinden kom direkte fra indlandsisen og var bidende kold.

Vi begyndte at fire os nedad og vidste allerede at det ville blive en meget lang nat.

Vi havde nu været i gang i næsten et døgn og trætheden begyndte at kunne mærkes. Samtidigt var det lige præcis nu at vi skulle være aller mest fokuserede, fordi selv den mindste fejl kan være fatal når man abseiler i bjergene. Mere end 30 abseils ventede under os...

Selvom vi var delvist beskyttet mod vinden i den dybe kløft der udgør "Supercanaleta", så kom der kastevinde nedefra. Det betød at vi konstant fik blæst sne op i ansigtet og flere gange var vinden så kraftig at rebene blev hvirvlet opad i luften, så vi skulle hele tiden have styr på enderne for at de ikke satte sig fast på klippeflager til siderne. David opdagede at han havde tabt sin rebbremse, så han måtte bruge en karabin til at fire sig ned, hvilket tvistede rebene så de var svære at trække ned. Min pandelampe var desuden ved at løbe tør for strøm og blinkede hele tiden sit advarselssignal. Jeg var dog den eneste af os som kendte nedstigningen, så jeg skulle gå først ned og finde og udbygge ankrene. Spindriften havde dækket klippen i et nyt lag sne, så det var vanskeligt at finde alle ankrene og jeg måtte derfor selv bygge et par stykker, hvilket tog ekstra tid.

De første 7 abseils var nyt terræn for mig, men de gik overraskende smertefrit på trods af vinden, spindriften og det svage lys fra min pandelampe. Det følte dog som en evighed at sidde alene i mørket og ryste af kulde, mens jeg ventede på at Kim og David fulgte

efter mig ned ad rebet. Det var som om at tiden var gået i stå og alverdens pinsler ventede på os nede i mørket. Det eneste man kan gøre i sådan en situation er at være tålmodig og løse problemerne ét ad gangen, fordi helheden slet ikke er til at overskue. Kulden, vinden og spindriften er jo bare en del af oplevelsen ved bjergbestigning.

Og ganske rigtigt, efterhånden som vi sneglede os dernedad, byggede ankre, filtrede reb fra hinanden og trak dem ned blev det gradvist lyst og til sidst nåede vi rent faktisk foden af Fitz Roy. Det var helt surrealistisk at vade igennem sneen hen til vores teltplads og vide at vi netop havde fuldført en bestigning af Fitz Roy, hvilket efterhånden virkede som en utopi for mig. Klokkeren var 10 om morgenen så vi havde været i gang i 33 timer. Vi var så trætte at vi ikke kunne overskue at slå teltet op igen, så vi smeltede bare noget sne og efter at have drukket og spist lidt gik vi videre ned mod El Chaltén, som vi nåede efter 8 timers zombievandring.

Det havde været en formidabel klatretur, så den skulle sluttes af med manér. Bøffer og sodavand, men ingen roedvin, fordi man jo tager sin restitution seriøst... Da jeg omsider havde pakket udstyret ud til tørring og endelig kunne lægge mig i en seng bippede alarmen på mit ur, 48 timer efter vi begyndte bestigningen af Fitz Roy. Jeg sov som en sten et øjeblik efter. Ingen drømme, men bare følelsen af lethed efter at have gennemført endnu et langvarigt klatreprojekt.

